

ILG'OR PEDAGOG

ILMIY JURNALI

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

2026

Google Scholar

Andijan, Uzbekistan

+998335668868

<https://innoworld.net>

ILG'OR

3-JILD 1-SON

PEDAGOG

RESPUBLIKA ILMIY JURNALI

ILG'OR PEDAGOG

RESPUBLIKA ILMIY JURNALI
TO'PLAMI

3- JILD, 1 - SON
2026

Google Scholar

ResearchGate

zenodo

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2026

AHOLI O'RTASIDA SANITARIYA-GIGIYENA MADANIYATINI OSHIRISH MASALALARI

Turdiyeva Xayriniso Aliyevna ,

Fayziyeva Hurriyat Baxtiyor qizi

Navoiy Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat
salomatligi texnikumi o'qituvchilari

Annotatsiya: Mazkur maqolada aholi o'rtasida sanitariya-gigiyena madaniyatini oshirishning dolzarb masalalari, uning inson salomatligini saqlashdagi o'rni va ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, sanitariya-gigiyena qoidalariga rioya qilish orqali yuqumli kasalliklarning oldini olish, sog'lom turmush tarzini shakllantirish va aholining gigiyenik savodxonligini oshirish bo'yicha ilmiy yondashuvlar tahlil qilingan. Tadqiqot natijalariga ko'ra, sanitariya-gigiyena madaniyatini shakllantirishda ta'lim muassasalari, tibbiyot xodimlari va ommaviy axborot vositalarining o'rni muhim ekanligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: sanitariya, gigiyena, jamoat salomatligi, profilaktika, sog'lom turmush tarzi, sanitariya madaniyati.

Annotation: This article discusses the issues of improving sanitary and hygienic culture among the population and highlights its importance in maintaining public health. The study analyzes scientific approaches to preventing infectious diseases through adherence to sanitary and hygienic rules, promoting healthy lifestyles, and increasing hygienic literacy among the population. The results show that educational institutions, healthcare workers, and mass media play a significant role in the formation of sanitary and hygienic culture in society.

Keywords: sanitation, hygiene, public health, prevention, healthy lifestyle, hygienic culture.

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы повышения санитарно-гигиенической культуры населения и её значение для сохранения общественного здоровья. Анализируются научные подходы к профилактике инфекционных заболеваний через соблюдение санитарно-гигиенических правил, формирование здорового образа жизни и повышение гигиенической грамотности населения. В результате исследования обоснована важная роль образовательных учреждений, медицинских работников и средств массовой информации в формировании санитарно-гигиенической культуры общества.

Ключевые слова: санитария, гигиена, общественное здоровье, профилактика, здоровый образ жизни, санитарная культура.

Bugungi kunda jamoat salomatligini saqlash va mustahkamlashda sanitariya-gigiyena madaniyatining o'rni juda muhim hisoblanadi. Sanitariya-gigiyena qoidalariga amal qilish inson organizmini turli yuqumli kasalliklardan himoya qilishga xizmat qiladi. Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti ma'lumotlariga ko'ra, ko'plab kasalliklarning kelib chiqishi sanitariya va gigiyena qoidalariga rioya qilmaslik bilan bog'liqdir.

Aholi o'rtasida sanitariya-gigiyena madaniyatini oshirish sog'lom turmush tarzini shakllantirish, kasalliklarning oldini olish va jamiyat salomatligini mustahkamlashda muhim omil hisoblanadi. Ayniqsa, yosh avlodni gigiyenik madaniyat ruhida tarbiyalash kelajak avlod salomatligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Sanitariya-gigiyena madaniyati insonning kundalik hayotida gigiyena qoidalariga rioya qilish ko'nikmalarini shakllantiradi. Bu jarayon shaxsiy gigiyena, yashash muhitining tozaligi, ovqatlanish gigiyenasi va jamoat joylarida sanitariya qoidalariga amal qilishni o'z ichiga oladi.

Gigiyena madaniyatining asosiy tarkibiy qismlariga quyidagilar kiradi:

- shaxsiy gigiyena qoidalariga amal qilish;
- yashash va ish joyining sanitariya holatini saqlash;
- to'g'ri ovqatlanish madaniyati;
- yuqumli kasalliklarning oldini olish choralariga rioya qilish.

Gigiyena madaniyatining yetarli darajada shakllanmaganligi ko'plab kasalliklarning tarqalishiga sabab bo'ladi. Masalan, qo'l gigiyenasiga rioya qilmaslik ichak infeksiyalari va boshqa yuqumli kasalliklarning keng tarqalishiga olib kelishi mumkin.

Sanitariya-gigiyena madaniyatini oshirishda quyidagi omillar muhim hisoblanadi:

- Tibbiy-ma'rifiy ishlarni kuchaytirish.
- Aholi o'rtasida sanitariya va gigiyena qoidalarini tushuntirish orqali sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish.
- Ta'lim tizimida gigiyena bilimlarini rivojlantirish.
- Maktab va oliy ta'lim muassasalarida sanitariya-gigiyena bilimlarini o'rgatish.
- Ommaviy axborot vositalaridan foydalanish.
- Televideniye, internet va ijtimoiy tarmoqlar orqali gigiyena madaniyatini targ'ib qilish.
- Profilaktik tadbirlarni tashkil etish.
- Aholi o'rtasida tibbiy ko'riklar, sog'lom turmush tarzi bo'yicha targ'ibot ishlarini olib borish.

Bugungi kunda sanitariya-gigiyena madaniyatini oshirish jamoat salomatligini mustahkamlashning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Xulosa qilib aytganda, sanitariya-gigiyena madaniyatini oshirish jamiyat salomatligini saqlash va kasalliklarning oldini olishda muhim ahamiyatga ega. Aholining gigiyenik savodxonligini oshirish orqali ko'plab yuqumli kasalliklarning tarqalishini kamaytirish mumkin. Bu jarayonda tibbiyot xodimlari, ta'lim muassasalari va ommaviy axborot vositalarining hamkorligi muhim rol o'ynaydi. Shuningdek, aholining sanitariya-gigiyena qoidalariga ongli ravishda amal qilishi sog'lom jamiyatni shakllantirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. World Health Organization. Guidelines on Sanitation and Health. Geneva, 2018.
2. World Health Organization. Hygiene Promotion in Public Health. Geneva, 2020.
3. O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi. Aholi salomatligini mustahkamlash bo'yicha milliy dastur. Toshkent, 2021.
4. Abdurahmonov T. Gigiyena va sanitariya asoslari. Toshkent: Tibbiyot nashriyoti, 2019.
5. Ismoilov A. Jamoat salomatligi. Toshkent: Fan, 2020.

